

Verkko-oppimismoduuli

Yhtenäinen käyttäjähallinnan ja digitaalisen allekirjoituksen järjestelmä (UUM&DS): Väyläsi EU:n sovellusten käyttöön

Kurssin anti

Tämä on lyhyt ja kätevä yhteenveto kurssin tärkeimmästä sisällöstä.

1 Oppimistavoitteet

Kurssin päätyttyä olet tutustunut seuraaviin:

- UUM&DS-järjestelmän käytön peruseriaatteet
- UUM&DS-järjestelmän yleiset toiminnot
- kaikkien EU:n tullijärjestelmien keskitetyn käyttöpaikan hyödyt
- talouden toimijan tilinhallinta-, todentamis- ja delegointiprosessit ja -tehtävät UUM&DS-järjestelmässä.

2 UUM&DS-järjestelmä

2.1 Mikä on UUM&DS-järjestelmä?

Uusi EU:n laajuinen yhtenäinen käyttäjähallinnan ja digitaalisen allekirjoituksen järjestelmä tarjoaa talouden toimijoille keskitetyn käyttöpaikan, jonka avulla voidaan todentaa käyttäjät Euroopan yhtenäisessä tullitietojärjestelmässä ja sen tietoteknisissä järjestelmissä, joita ovat muun muassa UTK – tullipäätökset, EOS-AEO-järjestelmä, UTK – STT:n käyttö ja STT-päätökset, COPIS, EU:n talouden toimijoiden tulliportaali sekä keskuspalvelut, joiden kautta ilmoitukset voidaan antaa sähköisesti.

Järjestelmä mahdollistaa tulliedustajien tai heidän työntekijöidensä toiminnan talouden toimijoiden edustajina ja tukee sähköisten allekirjoitusten käyttöä.

2.2 UUM&DS-järjestelmän hyödyt

- Se toimii yhdenmukaisena rajapintana tullin palveluihin, jolloin voidaan luopua päällekkäisistä palveluista yhteisissä toiminnoissa.
- Siinä otetaan huomioon jokaisen jäsenvaltion vaatimukset.
- Se tarjoaa tarvittavat toiminnot turvallisesti.

3 Talouden toimijan tilinhallinta

3.1 Talouden toimijan tilin rekisteröinti

Kun EU:n talouden toimijoiden portaalien käyttöä koskeva sovellus julkaistaan, talouden toimija rekisteröityy paikalliseen tullitietojärjestelmään eli **oman jäsenvaltionsa** identiteetin- ja pääsynhallintajärjestelmään. Jäsenvaltion identiteetin- ja pääsynhallintajärjestelmä tarjoaa todentamis- ja valtuutuspalveluja toimittamalla attribuutteja (toimintaprofiileja) keskuspalveluille UUM&DS-järjestelmän kautta. Lisäksi talouden toimijat pääsevät sen kautta kansalliseen tullitietojärjestelmään ja Euroopan keskustullitietojärjestelmiin.

Talouden toimija voi selvittää oman jäsenvaltionsa rekisteröintiprosessin ottamalla yhteyttä kansalliseen palvelupisteeseen.

Huomaa, että on suositeltavaa kysyä paikallisilta viranomaisilta tai kansallisesta palvelupisteestä, mitä delegointityyppejä maassa tuetaan, keskitettyjä (D-tyyppin maat) vai paikallisia (A-, B- ja C-tyyppin maat). UUM&DS-järjestelmän kansallisten palvelupisteiden yhteystiedot ovat [täällä](#).

3.2 Talouden toimijan tilinhallinta

Talouden toimijana voit tehdä muutoksia omaan tiliisi:

- voit lähettää muutospyyntöä kansalliselle viranomaiselle, joka hoitaa asian ja ilmoittaa siitä sinulle
- voit pyytää kansallista viranomaista poistamaan tilin käytöstä
tai voit poistaa sen käytöstä itse:
- lähettämällä tilin käytöstä poistamista tai lopettamista koskevan pyynnön.
- Pynnön voi myös lähettää tullivirkailija tai sisäinen valvonta tilin käyttämättömyyteen tai turvallisuuteen liittyvissä tilanteissa.
- Kansallinen viranomainen validoi pyynnön, ja talouden toimijalle ilmoitetaan pyynnön toteuttamisesta.

4 Todentaminen

4.1 Todentamisesta

Ennen kuin talouden toimija, tulliedustaja taikka talouden toimijan tai tullitoimipaikan työntekijä voi käyttää UUM&DS-järjestelmän varmistamia sovelluksia, hänen on tunnistauduttava järjestelmään. Kun käyttäjä pyytää pääsyä tiettyyn sovellukseen vieraillemalla sen pääsivulla, hänet ohjataan tunnistautumissivulle (Where Are You From, WAYF).

Lomakkeen lähettämisen jälkeen UUM&DS-järjestelmä luo ja validoi todentamispynnön, joka sisältää:

- toimialueen

- attribuuttiluettelon (esim. toimijatyyppi, paikka), jossa kuhunkin attribuuttiin on liitetty merkintä siitä, onko sen ilmoittaminen pakollista vai valinnaista; tämä vaihtelee maatyypin mukaan. Esimerkiksi D-tyyppin maissa on ilmoitettava EORI- tai ALV-numero.

- **A-, B- ja C-tyyppin maat (paikallinen)**

- Käyttäjä ohjataan jäsenvaltion identiteetin- ja pääsynhallintajärjestelmään, jossa hänen identiteettinsä vahvistetaan (todennetaan), ja hän saa attribuutit, joiden avulla hän pääsee keskussovelluksiin (valtuutus).
- Jos käyttäjällä on lupa päästä kyseiseen sovellukseen, hänet ohjataan sen sivulle.

- **D-tyyppin maat (keskitetty)**

- Menettely on samankaltainen, mutta todentaminen ja valtuuttaminen tapahtuvat keskitetysti.
- TAXUD-todentamisportaali ohjaa käyttäjän UUM&DS-järjestelmään, jossa tarkistetaan, että hän täyttää palveluun pääsyn edellytyksen, ja hänet ohjataan sovelluksen sivulle.

4.2 Todentaminen ilman delegointia

WAYF-sivu, joka koskee:

A-, B- tai C-tyyppin jäsenvaltion talouden toimijoita	D-tyyppin maita
<p>Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä</p> <p>Customs</p> <p>Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi</p> <p>Denmark</p> <p>Valitse toimijatyyppi</p> <p>Economic Operator</p> <p>Toimin seuraavan tahon puolesta:</p> <p>☒ Oman itseni</p> <p>☐ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:</p> <p>☒ Annan lupani identiteettiprofilini tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmissä</p> <p>Lähetä</p>	<p>Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä</p> <p>Customs</p> <p>Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi</p> <p>Czech Republic</p> <p>Valitse toimijatyyppi</p> <p>Customs representative</p> <p>Type of ID</p> <p>EORI</p> <p>ID</p> <p>BE123456 <input type="button" value="Validoi"/></p> <p>Toimin seuraavan tahon puolesta:</p> <p>☒ Oman itseni</p> <p>☐ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:</p> <p>☒ Annan lupani identiteettiprofilini tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmissä</p> <p>Lähetä</p>

4.3 Delegaatin tai valtuutetun henkilön todentaminen

Delegaatin tai valtuutetun henkilön todentaminen:

A-, B tai C-tyypin jäsenvaltio - Ensimmäisen tason työntekijä	A-, B tai C-tyypin jäsenvaltio - Ensimmäisen tason tulliedustaja
<p>Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä</p> <p>Customs</p> <p>Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi</p> <p>Bulgaria</p> <p>Valitse toimijatyyppi</p> <p>Employee</p> <p>Toimin seuraavan tahon puolesta:</p> <p>☐ Oman itseni</p> <p>☒ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:</p> <p>Toimijatyyppi</p> <p>Economic Operator</p> <p>Tunnustyyppi</p> <p>EORI</p> <p>Tunnus</p> <p>AT123456789 Validoi</p> <p>☒ Suoraan</p> <p>☐ Valtuutuksella seuraavalla käyttäjällä:</p> <p>☒ Annan lupani identiteettiprofiilin tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmässä</p> <p>Lähetä</p>	<p>Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä</p> <p>Customs</p> <p>Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi</p> <p>Czech Republic</p> <p>Valitse toimijatyyppi</p> <p>Customs representative</p> <p>Type of ID</p> <p>EORI</p> <p>ID</p> <p>CZ123456789 Validoi</p> <p>Toimin seuraavan tahon puolesta:</p> <p>☐ Oman itseni</p> <p>☒ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:</p> <p>Toimijatyyppi</p> <p>Economic Operator</p> <p>Tunnustyyppi</p> <p>EORI</p> <p>Tunnus</p> <p>CZ56781234 Validoi</p> <p>☒ Suoraan</p> <p>☐ Valtuutuksella seuraavalla käyttäjällä:</p> <p>☒ Annan lupani identiteettiprofiilin tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmässä</p> <p>Lähetä</p>

Ensimmäisen tason delegointi: tulliedustaja tai talouden toimijan työntekijä voi edustaa talouden toimijaa joissakin tehtävissä.

Delegaatti rastii ruudun, jossa hän ilmoittaa haluavansa toimia luonnollisen tai oikeushenkilön puolesta, ilmoittaa toimijatyyppin (talouden toimija, edustaja tai työntekijä), tunnustyyppin ja tunnuksen joko keskitettyä tai paikallista delegointia varten.

Tiedot annettuaan delegaatti käyttää tunnustietojaan (jäsenvaltion käytännön mukaan).

Delegaatin tai valtuutetun henkilön todentaminen:

A-, B- tai C-tyypin jäsenvaltio - Talouden toimijaa edustava toisen tason valtuutettu henkilö	D-tyypin jäsenvaltio - WAYF (D-tyyppi) - Talouden toimijaa edustava tulliedustaja
<p>Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä</p> <p>Customs</p> <p>Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi</p> <p>Bulgaria</p> <p>Valitse toimijatyyppi</p> <p>Employee</p> <p>Toimin seuraavan tahon puolesta:</p> <p>☐ Oman itseni</p> <p>☒ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:</p> <p>Toimijatyyppi</p> <p>Economic Operator</p> <p>Tunnustyyppi</p> <p>EORI</p> <p>Tunnus</p> <p>BG123456 Validoi</p> <p>☒ Suoraan</p> <p>☐ Valtuutuksella seuraavalla käyttäjällä:</p> <p>Toimijatyyppi</p> <p>Customs representative</p> <p>Tunnustyyppi</p> <p>EORI</p> <p>Tunnus</p> <p>1234 Validoi</p> <p>☒ Annan lupani identiteettiprofiilin tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmässä</p> <p>Lähetä</p>	<p>Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä</p> <p>Customs</p> <p>Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi</p> <p>Monitoring</p> <p>Valitse toimijatyyppi</p> <p>Customs representative</p> <p>Type of ID</p> <p>EORI</p> <p>ID</p> <p>DE800176248706063 Validoi</p> <p>Toimin seuraavan tahon puolesta:</p> <p>☐ Oman itseni</p> <p>☒ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:</p> <p>Toimijatyyppi</p> <p>Economic Operator</p> <p>Tunnustyyppi</p> <p>EORI</p> <p>Tunnus</p> <p>CY007399091 Validoi</p> <p>☒ Suoraan</p> <p>☐ Valtuutuksella seuraavalla käyttäjällä:</p> <p>☒ Annan lupani identiteettiprofiilin tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmässä</p> <p>Lähetä</p>

Toisen tason delegointi: tulliedustajan työntekijä voi toimia talouden toimijan puolesta. Tulliedustaja voi valtuuttaa jonkun työntekijästään toimimaan talouden toimijan puolesta.

Valtuutettu henkilö rastii ruudun, jossa hän ilmoittaa, että hänellä on valtuutus, ja antaa lisätietoja, mm. delegaatin tunnuksen. Lisäksi hän hyväksyy vastuuvapauslausekkeen.

4.4 UUM&DS-järjestelmän ohjauspaneeli

Kun todentamis- ja valtuutusprosessi on päättynyt, toimija ohjataan UUM&DS-hallinnointisovellukseen ja sen ohjauspaneeliin. Ohjauspaneelissa on kolme kenttää: Omat ilmoitukset, Omat tehtävät, Omat delegoinnit.

5 Varmenteen rekisteröinti

5.1 Digitaalisista varmenteista

Digitaalisilla varmenteilla tarkoitetaan sähköisiä tunnistetietoja, joilla yhdistetään varmenteen haltijan identiteetti kahteen sähköiseen salausavaimen, joista toinen on julkinen ja toinen yksityinen ja joilla voidaan salata ja allekirjoittaa loppukäyttäjän selaimen ja verkkosivuston välisiä verkkoviestejä.

Digitaalisen varmenteen avulla varmistetaan, että henkilö on se, joka väittää olevansa, ja puretaan viestin salaus.

Digitaalinen allekirjoitus on salaustapa, jossa yksityinen avain salaa ja julkinen avain purkaa salauksen. Sähköisen allekirjoituksen tai leiman hyväksytyt varmenteet ja hyväksytyt aikaleimapaalvelut on lueteltu Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioiden luotetuissa luetteloissa (<https://webgate.ec.europa.eu/tl-browser>).

Voidakseen käyttää hyväksyttyä varmenetta talouden toimijan on rekisteröitävä se UUM&DS-järjestelmässä.

5.2 Digitaalisen varmenteen rekisteröintiprosessi

Ei avaimen haltija:

- 1) kirjoittaa varmenteen tiedot
- 2) lataa ne portaaliin
- 3) allekirjoittaa leimauksen jälkeen.

Avaimen haltija:

- 1) kirjoittaa varmenteen tiedot
- 2) hakee verkosta rekisteröinti-pdf-tiedoston
- 3) napsauttaa Omistaja-ruutua ja valitsee digitaalisen tunnuksen
- 4) allekirjoittaa digitaalisella tunnuksella
- 5) tallentaa allekirjoitetun pdf-tiedoston ja lataa sen portaaliin
- 6) kun varmenteen voimassaolotila on "Allekirjoitus vireillä", se on lähetetty EU:n leimauspalveluun leimattavaksi
- 7) kun varmenne on aktivoitu, sen tiedot näytetään
- 8) se voidaan peruuttaa.

5.3 Mitä ongelmia voi syntyä varmennetta rekisteröitäessä?

- 1) Jos varmenne ei ole luotettu tai voimassa, sen voi pyytää tulliviranomaiselta, joka löytyy [luotettujen luetteloiden selaimelta](#).
- 2) Pdf-tiedosto on allekirjoitettava rekisteröinnissä käytetyllä varmenteella.
- 3) Jos rekisteröinti-pdf-tiedostoa on muutettu tai se ei vastaa alkuperäistä, on käytettävä allekirjoittamista varten alun perin ladattua tiedostoa muuttamattomana.
- 4) Jos UUM&DS-järjestelmä havaitsee, että varmenne on jo rekisteröity järjestelmään, on käytettävä toista varmennetta.

5.4 Delegoinnit

Delegointi voi olla suora, välillinen tai valtuutus. Delegoija on luonnollinen tai oikeushenkilö, jolle luvat on myönnetty. Delegaatti on luonnollinen tai oikeushenkilö, jolle delegoija siirtää luvan. Valtuutettu on luonnollinen henkilö, jolle delegaatti siirtää hänelle delegoidun luvan.

Ensimmäisen tason delegointi: delegoija (talouden toimija) valtuuttaa delegaatin (tulliedustaja tai talouden toimijan työntekijä) toimimaan puolestaan.

Toisen tason delegointi: delegaatti (talouden toimijan tulliedustaja) siirtää delegoidut luvat edelleen toiselle henkilölle (tulliedustajan työntekijälle), jota kutsutaan valtuutetuksi henkilöksi.

UUM&DS-järjestelmään ei hyväksytä delegointia ilman täsmällistä voimassaoloaikaa. Enimmäiskesto on yksi kalenterivuosi, eikä sitä voida jatkaa.

5.5 Delegointiprosessi

Delegoija (talouden toimija) luo delegoinnin.

Delegaatti tarkistaa sen ja voi joko hyväksyä tai hylätä sen taikka pyytää muutosta ja hylätä tai hyväksyä muutoksen. Molemmat voivat peruuttaa delegoinnin.

Delegaatti voi siirtää luvan edelleen valtuutetulle henkilölle, joka voi hyväksyä tai hylätä delegoinnin tai pyytää siihen muutosta.

The screenshot shows the 'Delegointi' form in the UUM&DS system. The form is titled 'George's Delegation'. It includes the following fields and values:

- Nimi: George's Delegation
- Sopimuksen edellyttämät luotettavuus: Tavanomainen
- Delegointityyppi: Valtuutus
- Delegoinnin laajuus: KOKO
- Kuvaus: Jan, the Customs Representative, further delegates his delegated authorisation of Gourmet food to George, an employee of his Customs Office, for acting on behalf of Julia.
- Delegoija: EO Test virallis
- Delegoijan alltomialue: AD
- Delegoiti: EORI GR24681
- Delegoitiin alltomialue: AD
- Voimassa alkuaan: 23-06-2021
- Voimassa päättyen: -

Below the form, there is a calendar for June 2022 and a section for 'Delegoidut toimintaprofiilit'. A blue callout box with the text 'Hän valitsee delegoinnin voimassaolon.' is overlaid on the form.

5.6 Mitä ongelmia voi syntyä, kun talouden toimija ja tulliedustaja luovat delegoinnin?

- 1) Jos todentaminen epäonnistuu virheellisten tunnistetietojen vuoksi, on otettava yhteys keskitettyyn asiointipisteeseen eli kansalliseen palvelupisteeseen.
- 2) Jos lupa ei toimi, koska toimintaprofiilit (sovellusoikeudet) puuttuvat tai eivät sovi yhteen tai koska tulliedustajan tai työntekijän delegointi ei ole voimassa tai se on vanhentunut, on syytä tarkistaa delegoinnin yksityiskohdat tai ottaa yhteyttä TAXUD-tukiryhmään: support@tsmtaxud.europa.eu.
- 3) Jos WAYF-sivu on käyttämättömänä yli viisi minuuttia, järjestelmään ei enää voi kirjautua sisään, vaan selain on suljettava ja on aloitettava uusi istunto.

6 Ilmoitusten hallinta

Järjestelmä lähettää ilmoituksia, jotka pitävät toimijan ajan tasalla tapahtumista. Niitä ovat esim. Delegointia pyydetty, Delegoinnit hyväksytyt ja Delegointi hylätty.

Ilmoituksia hallinnoidaan napsauttamalla hammaspyörää ohjauspaneelin Omat ilmoitukset - paneelissa. Ilmoituksia voidaan tilata ja niiden tilaukset voidaan peruuttaa.

Pidäthän mielessä, että tämä on lyhyt ja kätevä yhteenveto kurssin tärkeimmästä sisällöstä. Ainoastaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistu Euroopan unionin lainsäädäntö on todistusvoimainen. Komissio ei ota mitään vastuuta mistään tähän koulutukseen liittyvistä asioista.